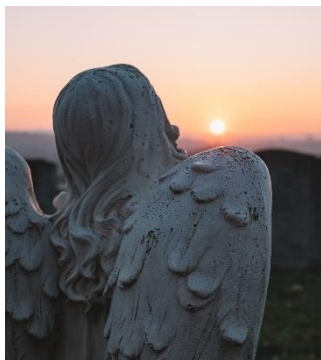

Tri tipy ako s deťmi prežiť „dušičky“

Do našich jesenných dní spolu s ranným chladom a večernou vôňou sfarbeného lístia prichádza každoročne slávenie sviatku Všetkých svätých a všetkých verných zosnulých. Sviatky, kedy viackrát po sebe navštevujeme cintoríny, zapalujeme sviece a kupujeme chryzantémy. Pochopiť a prežiť tieto sviatky máme občas problém všetci.

Tie dni v nás vyvolávajú clivotu, možno smútok a požívajú nás zamyslieť sa nad vlastným životom a nad tým, čo bude po ňom. Ako sa cítime pri perspektíve večnosti? Čo pre nás znamená eschatologický rozmer v našej viere? Prináša radosť a nádej, či obavy a strach?

Hľadať vlastné odpovede na tieto otázky je výborným začiatkom na to, aby sme sa zamysleli, ako do tajomstva týchto sviatkov, a teda aj smrti a prechodu do iného života, poviesť naše deti.

Sviatok všetkých svätých

Tento sviatok sa v Cirkvi slávi už od dávnych čias. Pôvodne si takto kresťania pripomínali a uctievali všetkých mužov a ženy, ktorí zomreli mučeníckou smrťou - položili svoj život za Krista. Dnes si môžeme s deťmi pripomínať v tento deň rôznych svätých, ktorých máme v úcte. Môžeme deťom pripraviť krátke čítania o živote vybraného svätca alebo svätice, rozprávať sa o ňom a pozvať ich premýšľať nad tým, ako sa môžeme inšpirovať činmi vybraného svätca aj v dnešných časoch. Je dobré, ak pre staršie deti pripravíme svätcov aj z 20. storočia - čiže takých, ktorí žili v podobnej dobe, ako žijeme my. Môžeme zvlášť vyzdvihnúť, že svätci boli rovnakí ľudia ako sme my, mali aj svoje chyby a slabosti, no svätými sa stali práve preto, že sa nevzdávali, snažili sa stále verne nasledovať Ježiša, hoci ich to niekedy stálo aj život.

Po sviatku všetkých svätých si spomíname na všetkých verných zosnulých, väčšinou našich blízkych a známych. Otvára nám to otázku, čo je smrť.

Smrť a jej premena na život

Pri rozhovoroch s deťmi o smrti si môžeme pomôcť Ježišovými slovami z Jánovho evanjelia. Už detí v útlom veku sa dokáže vnútorne hlboko dotknúť tajomstvo života a smrti ukázané veľmi jednoducho a pritom podstatne na pšeničnom zrnku. Ježiš vraví: „Ak pšeničné zrnko nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu.“ Jn 12,24

Pozrite si s deťmi pšeničné zrnko. Aké je? Suché a tvrdé, vyzerá ako bez života. Skúste pár takýchto zrníek zasadiť do kvetináča a polievať. O pár dní môžete s deťmi sledovať premenu. Vidíme zelené steblo - život. Keď opatrne jedno zrnko vyberiete a chytíte, zistíte, že zmäklo, šupka sa začala roztvárať a z jej vnútra rastie nový život. O ďalších pár dní skúste opatrne vybrať ďalšie zrnko. Pravdepodobne už bude úplne mäkké a šupka sa od neho úplne oddelila. Zato steblo je už vyššie, zosilnelo a je mohutnejšie. Aká premena. Zo zrnka, ktoré vyzeralo ako mŕtve je zrazu zelená rastlina. Táto rastlina vyrastie, a keď v lete dozreje, objaví sa na nej klas. Pozrite si s deťmi, ako vyzerá klas 1 rastliny pšenice. Z jedného zrnka klas a v ňom tak veľa zrníek. Čo sa však stalo s tým jedným zrnkom, z ktorého rastlina vyrástla? Môžete spolu doma premýšľať, čo nám to hovorí o živote a smrti. **Keď vidíme toto zrnko, čo znamená smrť?**

Otázky prispôbte veku dieťaťa, no začať môžete už s trojročnými deťmi.

Vyhňte sa vysvetľovaniu a skúste aj vy spolu s deťmi pri rozhovoroch rozmýšľať, čo tým chcel Ježiš povedať a čo toto tajomstvo opakujúce sa v celej živej prírode znamená.

Návšteva cintorína a sviatok všetkých verných zosnulých

Po rozhovoroch o tajomstve smrti a prechodu do iného života si pri návšteve cintorína môžeme s najmenšími deťmi veľmi jednoducho vysvetliť, že tu sú pochovaní naši príbuzní a priatelia, ktorých pozemský život sa už skončil a teraz žijú s Ježišom. Sú to ľudia, ktorí sú nám stále drahí, preto na nich spomíname a zapalujeme sviecu - jej plameň nám pripomína, že život s Ježišom nikdy nekončí, lebo tento pozemský pokračuje navždy v nebi.

Na sviatok všetkých verných zosnulých sa môžeme doma s celou rodinou aj deťmi jednoducho pomodliť za nám blízkych zosnulých.

Pripravíme si modlitebný kútik so Sv. písmom a ikonou napr. Dobrého pastiera.

Môžeme do neho dať aj pár obrázkov svätých, o ktorých sme sa s deťmi rozprávali a fotky našich príbuzných, ktorí nás už predišli do večnosti, no boli nám obzvlášť drahí. Pripravíme buď jednu väčšiu sviecu alebo ku každému obrázku či fotke dáme malý

kahanček. Myslíme na to, že menej je viac, nie je potrebné vyložiť množstvo obrázkov. Zhromaždíme sa v modlitebnom kútiku a modlitbu krátko uvedieme tak, že povieme, že dnes chceme obzvlášť myslieť na tých, ktorí už nie sú medzi nami na tomto svete, ale sú pre nás stále drahí.

Necháme deťom priestor, aby si v tichu mohli prezrieť pripravené obrázky, prípadne povieme, kto z príbuzných je na ktorej fotke.

Zapálime sviece. Dôstojne prečítame zo Sv. Písma už spomínanú vetu Jn 12,24. Po chvíli ticha môžeme povedať: *“Dnes myslíme na všetkých, ktorí nám boli drahí a ktorí už nežijú s nami na tomto svete. Veríme, že sú už pri Ježišovi - Dobrom pastierovi, že sa s ním radujú v nebi. Ak je však ešte niečo, čo v ich živote nebolo úplne dobré, odpusť im to Pane, aby ťa mohli vidieť z tváre do tváre a radovať sa v tvojom kráľovstve.”*

Ak sú deti sústredené, môžeme pokračovať spontánnou modlitbou. My dospelí môžeme dať deťom príklad aj tak, že sa budeme svojimi slovami modliť za každého príbuzného, ktorého fotku sme si vystavili. Napríklad: *“Pane daj nech sa moja starká raduje s tebou v nebi, tu zemi sa o mňa tak veľa starala, ukazovala mi krásu prírody, ktorú si ty stvoril a učila ma, aby som ju mala v úcte a starala sa o ňu. Tak sa prosím o ňu aj ty teraz staraj v nebi.”*

Môžeme pridať modlitbu aj za všetkých tých, na ktorých si už nikto nespomína. Na záver sa môžeme dôstojne pomodliť Otče náš, Zdravas Mária a Sláva Otcu.

Prajeme vám, aby sa aj vo vašej rodine stali “dušičkové” sviatky tým, čo náš pohľad v nádeji a radostnom očakávaní upriamuje na nebo, v ktorom sa raz všetci chceme stretnúť.

Autor: [OZ Átrium Dobrého pastiera](#) - Lenka Bene